

Ydelsesbeskrivelse – STU for unge med døvblindhed (kombineret syns- og hørenedsættelse)

Ydelsen leveres af Aalborgskolen, Kollegievej 1, 9000 Aalborg. [Aalborgskolen \(rn.dk\)](http://Aalborgskolen.rn.dk)

Aalborgskolen er et folkeskoletilbud for elever med døvblindhed, elever med høretab, elever med høretab og andre funktionsnedsættelser, samt elever med sproglige udfordringer.

Vi tilbyder undervisning på og i dansk tegnsprog, taktilt tegnsprog, talesprog, Braille, samt i supplerende kommunikationsformer som tegn-til-tale, taktil og haptisk kommunikation, billeder, piktogrammer, samt andre alternative supplerende kommunikationsformer.

Lovgrundlag: Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (lov nr. 564 af 06/06/2007)
Grundskoleforløbet skal være afsluttet, inden et STU-forløb kan påbegyndes.

1. Formål:

Døvblindhed er en selvstændig funktionsnedsættelse. For at kunne gennemføre et STU-forløb vil et ungt menneske med døvblindhed have behov for et højt specialiseret undervisningstilbud med døvblindespecifikke tilgange, så det enkelte unge menneske kan kompenseres for de begrænsninger, døvblindheden medfører.

Formålet er at tilbyde unge med døvblindhed en højt specialiseret undervisningsindsats, så de får mulighed for at opnå personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt, samt evt. videre uddannelse, beskæftigelse og/eller deltagelse i aktivitetstilbud. Formålet er til stadighed at udvikle unges lyst og evne til læring, samvær, samspil og kommunikation.

2. Målgruppe:

Unge i alderen 16 – 25 år med kombineret nedsættelse af syn og hørelse i en sådan grad, at det er vanskeligt for de nedsatte sanser at kompensere for hinanden - også kaldet døvblindhed.

Målgruppen vil være kendetegnet ved, at den kombinerede nedsættelse af syn og hørelse medfører:

- Begrænsninger i kommunikationen
- Begrænsninger i informationstilegnelse
- Begrænsninger i selvstændig orientering
- Begrænsninger i socialt liv

Målgruppen kan yderligere være kendetegnet ved multiple funktionsnedsættelser.

Målgruppen vil have behov for at være i et højt specialiseret miljø, hvor fx taktil kommunikation, tegn, dansk tale med støttetegn, visuelt eller taktilt tegnsprog, Braille, samt alternative supplerende

kommunikationsformer vil kunne imødekommes. Der vil være behov for vedvarende og tæt kontakt til nærpersion(er).

3. Ydelsesdifferentiering:

1A Normering: 2 personaler til 3 elever

960 årlige timer

1B Normering: 1:1

960 årlige timer

2A Normering: 2 personaler til 3 elever

880 årlige timer

2B Normering: 1:1

880 årlige timer

1A - 2B:

Der ydes en lektion individuel tale-høre-undervisning pr. uge for alle elever medmindre en faglig udredning og vurdering indikerer, at det ikke vil være relevant for den enkelte. Herudover er tale-høretræning en integreret del af den øvrige fagrække.

Afklaringsforløb med udredning ved fysioterapeut, ergoterapeut, psykolog, tale-/hørekonsulent eller andre ressourcepersoner.

Udarbejdelse af sensorisk profil og DPU.

3A Normering: 2 personaler til 3 elever

880 årlige timer

3B Normering: 1:1

880 årlige timer

Praktik er en obligatorisk del af STU-forløbet. Med udgangspunkt i den målgruppens behov, vil den unge blive fulgt af personalet fra STU-forløbet i sin praktik.

Praktik foregår oftest i egne rammer, hvor vi har flere muligheder at tilbyde den unge, herunder praktik i vores aktivitets- og samværstilbud, vores køkken, vores materialecenter, vores serviceafdeling, m.m.

Der oprettes også praktikaftaler i lokalsamfundet for de elever, der er trygge ved det og kan mestre det.

4. Personale:

Personalet består af lærere, børnehaveklasseledere, pædagoger, pædagogiske medhjælpere samt en skoleleder- alle med obligatorisk efteruddannelse i specialerne. Det betyder, at eleverne møder et

personale, der er specialister i at forstå den unges individuelle kommunikative udtryksformer og som kan tilpasse hvert undervisningsrum med højt specialiseret didaktik.

- Alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor døvblindhed
- Alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor taktilt og visuelt tegnsprog
- Alle lærere og pædagoger har videreuddannelse indenfor specialet kombineret syns- og hørenedsættelse
- Alle lærere og pædagoger har en specialviden om sproglige vanskeligheder via en diplomuddannelse i specialpædagogik eller anden form for pædagogisk efteruddannelse på tilsvarende niveau
- Alle lærere og pædagoger har en diplomuddannelse i specialpædagogik eller en anden pædagogisk efteruddannelse på tilsvarende niveau
- Hovedparten af alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor neuropædagogik
- Alle ansatte er fortrolige med alternative supplerende kommunikationsformer
- Alle lærere og pædagoger er uddannet i videoanalyse
- Der er to tale/høre-lærere ansat
- Der er ansat personale med uddannelse i Braille

Underviserne kan ved behov inddrage et tværfagligt team bestående af fysioterapeuter, ergoterapeut, sygeplejersker, psykologer, synskonsulent, hørerådgiver, socialrådgiver samt seksualvejleder.

5. Metoder og tilgange:

Tilbuddet tager udgangspunkt i et helhedsperspektiv på basis af ICF. Det er et bio-psyko-socialt-perspektiv med en relations- og ressourceorienteret tilgang. Der anvendes elementer fra blandt andet tegnsprog, taktil kommunikation, Alternative supplerende kommunikationsformer og neuropædagogik.

Underviserne har en særlig viden om og derved et særligt fokus på døvblindhedens begrænsninger hos den enkelte unge. Vi tilbyder et undervisningsmiljø, hvor der tages udgangspunkt i den enkelte unges individuelle funktionsniveau og behov, og ud fra dette tilrettelægges den individuelle indsats. Underviserne kan ud fra en højt specialiseret viden om syn og hørelse, tegnsprog, taktilt tegnsprog og derved kropslige måder at udtrykke sig på sprogligt, arbejde sammen med den unge om at udvikle på dets individuelle sproglige udtryk og sammen med den unge udvikle på konventionelle sproglige udtryk – om det er tegnsprog som første sprog eller som andetsprog som støtte til det talte sprog.

Der inddrages høretekniske hjælpemidler i undervisningen såsom FM-anlæg, mikrofoner, særligt musikudstyr mm. Alle hjælpemidlerne til undervisningsbrug stilles til rådighed af skolen.

Videoanalyse er en metode til at få øje på de individuelle sproglige udtryk, når de er meget små eller kan forveksles med uhensigtsmæssig adfærd. Analysearbejde foretages sammen med vores tværfaglige team.

Der tages altid udgangspunkt i den enkelte unges individuelle funktionsniveau og behov, samt diagnose(r), og ud fra dette tilrettelægges den individuelle indsats.

Relationsarbejde fylder meget i undervisningen, da relationen er grundlæggende for indlæringen, og opbygning af relationer kræver tid for unge med døvblindhed. Der vil være behov for vedvarende og tæt kontakt til nærpersion(er).

Metoder, der anvendes, vil være taktil kommunikation, tegn, dansk tale med støttetegn, visuelt eller taktilt tegnsprog, Braille, samt alternative supplerende kommunikationsformer.

Derudover arbejdes der med tale/høre-undervisning, ICDP, braille, pædagogisk massage, kommunikative relationer, samt multiple intelligenser.

I undervisningen er fast struktur, genkendelighed og forudsigelighed af helt afgørende betydning for, at den enkelte elev kan tilegne sig læring. I de enkelte fag er der fokus på det praktisk-faglige.

Med henblik på individuel tilrettelæggelse af undervisningsforløbet gennemgår alle elever et afklaringsforløb med udredning ved bl.a. fysioterapeut, ergoterapeut, psykolog, tale-/hørekonsulent eller andre ressourcepersoner. Her f.eks. ved hjælp af udarbejdelse af sensorisk profil og DPU.

6.Fysiske rammer

- Både udvendige og indvendige miljøer er indrettet med taktile og visuelle kendemærker og ledelinjer.
- Etablerede mindre klassemiljøer - alle lokaler er indrettet med særligt gode akustiske forhold og optimal belysning.
- Lokalerne er handicapindrettede med individuelt tilrettede borde og stole og med god plads til kørestole.
- Loftlifte i klasselokaler samt på handicaptoiletter
- Ydre rammer med bl.a. udelivsplads, fodboldbane, lukkede og afskærmede gårdmiljøer, legepladser samt Golfparken

7. Mulige tilkøbsydelser:

- Er der massive omsorgsmæssige behov over en længere periode eller andre særlige ydelser, der ligger ud over indholdet i ydelsesbeskrivelsen, kan der forhandles tilkøbsydelser som individuelt forhandlet takst.
- Der er mulighed for tilkøb af individuel tilpasset undervisning i den unges kommunikationsform fx tegnsprog og taktilt tegnsprog til forældre og pårørende.